

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Державна вища професійна школа ім. кап. Вітольда Пілецького в Освенцеми (Польща)
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словацька Республіка)

**IV Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”**

6-7 квітня 2022 р.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

У66

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Вченою радою Мукачівського державного університету
(протокол № 4 від 18 квітня 2022 року)*

У66

Управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів: реалії і виклики: збірник тез доповідей IV Міжнародної науково-практичної конференції (м. Мукачево, 6-7 квітня 2022 р.). – Мукачево: МДУ, 2022. – 272 с.

***Відповідальний за випуск:** ФЕЄР Оксана – к.е.н., доц., доцент кафедри менеджменту, управління економічними процесами та туризму, відповідальна за наукову роботу кафедри.*

***Технічний редактор:** ТОВТ Тетяна – к.е.н., доцент.*

У збірнику тез за матеріалами IV Міжнародної науково-практичної конференції, що проводилася кафедрою менеджменту, управління економічними процесами та туризму Мукачівського державного університету, висвітлюються погляди науковців, здобувачів освіти, представників державних органів влади та місцевого самоврядування, підприємницьких структур на актуальні проблеми управління соціально-економічними трансформаціями господарських процесів в сучасних умовах.

Матеріали структуровані в розрізі декількох напрямів досліджень: «Управління економікою держави в умовах глобальних перетворень»; «Особливості регіонального управління господарськими процесами»; «Управління економічними процесами суб'єктів господарювання»; «Фінансове регулювання та обліково-аналітичне забезпечення діяльності суб'єктів на мікро- та макрорівнях»; «Управління інвестиційно-інноваційною діяльністю»; «Управління освітньою діяльністю у цифровому просторі»; «Публічне управління та адміністрування в умовах інформаційного суспільства».

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей.

УДК 005:[316+330:005.591.4]:332.15(043.2)

Матеріали конференції доступні для перегляду на офіційному сайті університету за адресою <https://msu.edu.ua/konferenciji-seminari/>

© Мукачівський державний університет, 2022
© Кафедра менеджменту, управління економічними процесами та туризму, 2022

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1. УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ

Herstsovska N., Pynzenyk K. The means of reaching the desirable effect of advertisement through expressiveness	10
Porovych O., Kupriyenko I. Development of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	12
Porovych O., Rusyn O., Kupriyenko I. Problems of tourism in Ukraine in the conditions of european integration	13
Pugachevska K., Dzhunkovska K. Determinants of international trade during pandemic	14
Бочко О.І., Застулка І.-О. Ю. Переваги діджиталізації при формуванні земельних відносин	16
Бочко О.Ю., Кузяк В.В. Діджитал маркетинг в умовах війни	18
Братюк В.П. Сучасні реалії в Україні та страховий ринок	19
Гладинець Н.Ю., Козар Я.В. Економіка України під час війни	21
Кампов Н.С., Касинець О.В. Організаційно-правові засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	23
Карпенко Р.В. Феномен тіньової економіки та сучасні напрями його дослідження	26
Карпенко Р.В., Зибіна А.С. Стан, перспективи ринку праці України та його вплив на формування її підприємницького середовища	28
Колісник А.Я., Пасєка С.Р. Організаційно-економічні засади розвитку ділового туризму	29
Кривенко Н.В. Вплив міжнародної економічної інтеграції на економічний розвиток країн	32
Крушельницький М.В. Цифровізація в розвитку сільського господарства	34
Ксенофонтов М.М., Дуднік Л.О. Історичні аспекти еволюції державно-приватного партнерства	36
Мочан Т.М., Хроменко Д.В. Комп'ютерні загрози у контексті сучасного сприйняття їх в Україні	39
Назаренко О.С., Пасєка С.Р. Соціально-економічні засади розвитку сільського зеленого туризму в Україні	41
Патика Н.І., Булавка О.Г. Проблема добробуту та бідності сільського населення України	44
Рибіна О.І., Куліш Д.О. Ринок землі України та застосування передового досвіду	47
Смолінський В.Б. Управління діяльністю підприємств в Україні шляхом удосконалення державних механізмів	48
Стегней М.І., Волкова А.О., Мілашовська К.Й. Перепис населення в системі економічних розрахунків	51
Стегней М.І., Неймет В.В., Ковач В.В. Теоретичне підґрунтя трансформаційних процесів в умовах інклюзивного зростання	53
Феєр О.В., Черепаня Б.Р. Український бізнес в умовах війни	55
Черничко Т. В., Черничко С.Ф. Теорія ігор та її використання при формуванні заходів економічної політики	56
Чизмар І.І. Оптимізація моделей техніко-економічного розвитку підсистем кіберспорту України	59

На четверте місце за підсумками 9 місяців претендує СК «Арсенал страхування» групи вітчизняних інвесторів. На 5-8 місцях розмістилися відомі на ритейл-ринку СК «ІНГО» (LOVINGTON HOLDINGS LIMITED, кінцевий бенефіціар – Олександр Ярославський), «Українська страхова група» (Vienna Insurance Group, Австрія), СК «ВУСО» Михайла Назарчука та Михайла Шуби, а також СК «Альфа страхування».

Замикають першу десятку компанії СК «Провідна» та СК «Страховий будинок». Близькі до ТОП-10 СК «Оранта», «ПЗУ Україна» (PZU SA, Польща) та СК «Універсальна».

За останні п'ять років у першій десятці лідерів ринку відбулися певні перестановки. В першій п'ятірці за обсягом премій стабільно лишаються СК «АРКС», СК «УНІКА» та СГ «ТАС». Посилили відносні позиції в ренкінгу «Арсенал страхування», ІНГО, ВУСО та «Провідна». Незначне зниження місця в ренкінгу за 9 місяців 2021 року зафіксовано в СК «УСГ» та «Альфа Страхування».

Отже, проаналізувавши сучасні процеси, що відбуваються в Україні можна підвести наступні підсумки:

- страховий ринок тісно взаємопов'язаний з розвитком національної економіки, оскільки дозволяє акумулювати значні довгострокові інвестиційні ресурси, залучаючи кошти через програми страхування життя;

- розширення страхового бізнесу створить робочі місця, активізує впровадження інновацій, стимулює стійкість економіки і пом'якшує наслідки глобальних ризиків;

- ефективне регулювання та нагляд за ринком зроблять підґрунтя для впевненості та довіри до страховиків.

Зміни на страховому ринку дозволять змогу наблизити законодавче забезпечення страхової діяльності до європейських стандартів, активізувати страхову, фінансову та інвестиційну діяльність страхових компаній, а також посилити фінансову безпеку на фінансовому ринку.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України: URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>

2. <https://www.rada.gov.ua/>

3. Ботвіна Н.О. Формування страхового ринку в Україні: реалії та проблеми сьогодення. Економічний аналіз. 2019. Т. 29. № 4. С. 132-137.

4. Волосович С.В., Фоміна О. Технологічні інновації на страховому ринку. Вісник КНТЕУ. 2018. № 5. С.124-137.

5. Статистика страхового ринку України. URL: <https://forinsurer.com/stat>.

УДК 338.054.23

ГЛАДИНЕЦЬ Н.Ю.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри економіки та фінансів,

КОЗАР Я.В.

здобувач ОС «Молодший бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»,

Мукачівський державний університет, м. Мукачеве, Україна

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ

З початку воєнного вторгнення в Україну багато людей задумувалося, що буде з державою на військовому фронті так і на економічному. Перемога на військовому фронті багато в чому залежить від економічного стану країни.

Під час війни держава стає головною дійовою особою в економічній площині. Тимчасово потрібно перейти до практично ручного управління економікою, коли держава вирішує, що саме є пріоритетом і на що має бути спрямована підтримка держави.

В цьому контексті особливо важливу роль має зайняти НБУ та державні банки, які мають стати основою для кредитування переходу держави на воєнні рейки.

Головне завдання України зараз – інтенсифікувати економічні процеси на територіях, де не ведуться бойові дії. Зокрема, зосередитись на підтримці виробництва, переведенні його у відносно безпечні регіони. Водночас держава має максимально стимулювати переорієнтацію економіки на підтримку армії, забезпечення оборони, відновлення і підтримання інфраструктури, забезпечення продуктової безпеки [1].

До війни Україна була відкритою економікою: одним з найбільших експортерів агропродукції, великим гравцем на світовому ринку металургії та ІТ-послуг. Левову частину надходжень до бюджету становили податки з імпорту, який безперервно надходив через великі українські порти на узбережжях двох морів.

З 24 лютого економіка практично зупинилася. Компанії, які працюють у охоплених активними бойовими діями зонах, відповідають за половину українського ВВП. Найближчим часом вони не зможуть сплачувати податки. Так само як і їхні працівники, які втратили роботу [2].

«Негативні наслідки війни будуть колосальними. На 10 областей, де йдуть бойові дії, припадає половина ВВП. Найважливіша ділянка – Харків, Київ та Маріуполь, які вносили дуже суттєвий внесок у ВВП. Багато логістичних ланцюжків повністю розірвані, багато підприємств знищено фізично, деякі – не можуть працювати в режимі війни, багато працівників просто поїхали. Міністерство економіки порахувало, що втрати становитимуть від третини до половини ВВП. За іншою оцінкою, йдеться про 500 млрд доларів. Точно можна буде поррахувати лише після війни», – розповів Марченко.

Крім того, за словами міністра, при доходах, що різко знизилися, у бюджету зараз величезні витрати. Прибуток від митниці зараз становить 15% надходжень мирного часу. «Незважаючи на те, що Одеса не окупована, одеська митниця не функціонує. А вона приносила до 20% надходжень. Київська митниця теж зупинилася, функціонує лише західний напрямок. Традиційні вантажі не їдуть, до того ж Кабмін ухвалив рішення щодо гуманітарки та продовольства, що теж веде до зниження доходів бюджету», – розповів він [3].

У початковій оцінці МВФ йдеться, що загибель людей, збитки критично важливій інфраструктурі, збої в торгівлі і відтік біженців призведуть до падіння валового внутрішнього продукту як мінімум на 10% у 2022 році. Цей прогноз ґрунтується на якнайшвидшому припиненні бойових дій. Але з огляду на досвід інших країн, які постраждали від війни, в організації вважають, що перспективи можуть погіршитися, якщо конфлікт затягнеться. У такому разі падіння економіки може бути в діапазоні 25–35% [4].

За розрахунками Мінфіну, втрати бюджету становлять близько 2 млрд грн на день. Втрати інфраструктури за місяць війни попередньо склали \$119 млрд. Тобто \$4,25 млрд щодня. Якщо врахувати військові втрати, збільшення військових і соціальних видатків, програми підтримки, втрати економіки та підприємств, – це \$565 млрд [5].

Україну тепер знають в цілому світі як країну, яка незламна, яка не перестає боротися з таким потужним ворогом. Багато впливових людей світу захоплюються нею. І після перемоги України багато хто захоче інвестувати в Україну. Україна є кандидатом на вступ в ЕС - це теж дасть змогу залучити в нашу країну багато інвестицій для збагачення бюджету. Після перемоги країну агресора заставлять сплатити контрибуцію і репарацію за свої злочинні дії. Ці кошти допоможуть нам хоч трішки зміцнити економіку і далі допоможуть нам у розвитку нашої нескореної України.

Список використаних джерел:

1. *Особливості бюджетного процесу в умовах воєнного стану [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://decentralization.gov.ua/news/14654>*
2. Вінокуров Я. *Що з державними фінансами та чи вистачить Україні грошей. Роз'яснення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/publications/2022/04/5/685230/>*
3. *Війна з Росією: у МВФ оцінили спад економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2022/03/14/novyna/ekonomika/vijna-rosiyeyu-mvf-oczinyly-spad-ekonomiku-ukrayiny>*
4. *Наслідки будуть колосальними: Марченко розповів, як війна вплине на економіку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.slovoidilo.ua/2022/03/14/novyna/ekonomika/naslidky-budut-kolosalnymu-marchenko-rozproviv-yak-vijna-vplyne-ekonomiku-ukrayiny>*
5. *Уряд порахував щоденні втрати Україні від агресії росії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://finclub.net/ua/news/uriad-porakhuvav-shchodenni-vtraty-ukraini-vid-ahresii-rosii.html>*

УДК 338.48-1:34:338.48-6:502/504:338.48-44(1-22)(477)

КАМПОВ Н.С.

старший викладач кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,

КАСИНЕЦЬ О.В.

старший викладач кафедри менеджменту,
управління економічними процесами та туризму,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКОГО ЗЕЛЕНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

Сільський туризм вважається найбільш заохочуваним сектором світового туристичного господарства. Особливо це помітно в країнах Європейського Союзу, де цей вид туризму підтримується на державному рівні та йому надається особлива увага як генератора економічного зростання. Крім того, окреслений сектор туризму розвивається швидкими темпами в Україні. Актуальність даного питання підкреслюється у законодавчому полі, зокрема у межах Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про туризм» від 18.11.2003 р. №1282-IV, де вказано, що «основним пріоритетним напрямом державної політики у сфері туризму є розвиток сільського, екологічного (зеленого) туризму».

Відповідно до вище наведеного не можна не відмітити такий туризм як перспективну галузь вітчизняної економіки, яка вимагає не тільки підтримки держави на всіх рівнях (за допомогою правових та інших важелів), але й співпраці з підприємствами туристичного бізнесу (у т.ч. безпосередньої участі закладів освіти). Також цей вид туризму є однією з форм раціонального використання вільного часу, збагачення знань стосовно історії рідного краю, залучення аудиторії до пізнання історико-культурної спадщини.

В сучасних умовах для задоволення потреб суспільства сільський зелений туризм здатний забезпечити демографічну і економічну стабільність у сільській місцевості та здатен вирішити їх соціально-економічні проблеми, зокрема, пов'язані із значним скороченням сільськогосподарського виробництва.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>